

Handläggare
Helene Moquist
Telefon: 08-508 334 17**Till**
Utbildningsnämnden
2019-12-12

Temporär ersättning till skolor där samtliga elever är i behov av särskilt stöd

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag att en temporär ersättning ges till skolor där samtliga elever är i behov av särskilt stöd, för läsåret 2019/2020 samt för höstterminen 2020.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
UtbildningsdirektörNiclas Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har blivit varse problem med konstruktionen av grundbelopp och tilläggsbelopp för skolor där en stor andel av eleverna är i behov av särskilt stöd. Det gäller främst så kallade resursskolor, det vill säga skolor som begränsar sitt mottagande till elever som är i behov av särskilt stöd.

Förvaltningen kommer under 2020 att utreda behov av en ny ersättningsmodell för tilläggsbelopp. Det pågår statliga utredningar som har i uppdrag att belysa likvärdigheten för eleverna och resursfördelningen, som ska redovisas under våren 2020. Dessa utredningars resultat kommer även att användas som underlag i förvaltningens utredning.

I avvaktan på dessa utredningar, har förvaltningen utarbetat ett förslag på en temporär ersättning till skolor som har elever från Stockholms stad, där samtliga elever är i behov av särskilt stöd. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner en komplettering till nämndens beslut i verksamhetsplanen för 2019

och 2020, som innebär att en temporär ersättning kan ges till aktuella skolor för läsåret 2019/2020 samt för höstterminen 2020.

Bakgrund

Enligt skollagen (3 kap.) ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de mål som minst ska uppnås ska eleven ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. I de fall sådana anpassningar inte är tillräckliga, så ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om rektorns utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska ett åtgärdsprogram upprättas och eleven ges särskilt stöd.

Skolor med elever från Stockholms stad får idag ett grundbelopp per elev som inkluderar bland annat skolpeng, socioekonomisk ersättning och modersmålsersättning. Inom grundbeloppet ska alla eleverna få ledning och stimulans och till de elever som behöver det ska stöd genom extra anpassningar ges. I grundbeloppet ingår även särskilt stöd till de elever som behöver det. Det betyder att stöd i form av särskild undervisningsgrupp, elevassistent och specialpedagogiska insatser i de allra flesta fall ska täckas av grundbeloppet. (Se bilaga.)

För enskilda elever kan skolor utöver grundbeloppet ansöka om ett tilläggsbelopp. Tilläggsbelopp ska lämnas för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd (10 kap. 39 § 1 punkt). Tilläggsbeloppet för en elev i behov av särskilt stöd ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov.

Stockholms stads grundskolor och fristående grundskolor kan på lika villkor ansöka om tilläggsbelopp för enskilda elever utifrån skollagen. Beslut fattas utifrån de beloppsnivåer som har beslutats i verksamhetsplanen för 2019. Förvaltningen har under året arbetat med att förbättra rättssäkerheten och likvärdigheten i de myndighetsbeslut som fattas om tilläggsbelopp. Oavsett om eleven går i kommunens skolor, fristående resursskolor eller andra fristående skolor så ska bedömningen av de extraordinära stödinsatser som skolan ger vara likvärdig.

Utbildningsförvaltningen har blivit varse problem med konstruktionen av grundbelopp och tilläggsbelopp för skolor där en stor andel av eleverna har behov av särskilt stöd. Det gäller främst så kallade resursskolor, det vill säga skolor som begränsar sitt mottagande till elever som är i behov av särskilt stöd. Även på

nationell nivå har en sådan problematik uppmärksammat. I de fall en mycket stor andel av eleverna på en skola är i behov av särskilt stöd minskar skolans möjlighet att kunna omfördela grundbeloppet. Tilläggsbeloppet kan inte heller omfördelas då det ges till skolan, men är avsett för enskilda elever med omfattande behov av särskilt stöd och då skolan ger eleven extraordinära stödinsatser.

Några fristående resursskolor har uppgett att skolans ekonomi påverkas kraftigt i de fall en eller flera elevers stödinsatser bedöms vara av en mindre omfattning än tidigare och tilläggsbelopp därmed medges på en lägre nivå än tidigare, eller i de fall ansökan om tilläggsbelopp avslås. Enstaka skolor har informerat förvaltningen om att de till och med kan riskera att behöva lägga ner sin verksamhet.

Förvaltningen kommer under våren 2020 därför att utreda behov av en ny ersättningsmodell för tilläggsbelopp. Det pågår för närvarande även statliga utredningar som bland annat har i uppdrag att belysa likvärdighet och resursfördelning, som ska redovisas under våren 2020. Dessa utredningars resultat kommer att användas som underlag i förvaltningens utredning.

Ärendet

I avvaktan på ovanstående utredningar har förvaltningen tagit fram ett förslag på en temporär ersättning för läsåret 2019/2020 samt för höstterminen 2020. Syftet med en temporär ersättning till de skolor där alla elever på skolan är i behov av särskilt stöd, dvs. så kallade resursskolor, är att skapa förutsättningar för skolan att fortsätta bedriva sin verksamhet med god kvalitet under den tid som förvaltningen utreder behov av en ny ersättningsmodell för tilläggsbelopp.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen utveckling och samordning i samarbete med avdelningen för ekonomi och styrning. Förslaget har granskats av juridiska avdelningen på stadsledningskontoret.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen förslag innebär att det betalas ut en temporär ersättning för läsåret 2019/2020 samt för höstterminen 2020, till skolor där alla elever på skolan är i behov av särskilt stöd. Inför vårterminen 2021 förväntas resultatet av den utredning som genomförs under våren 2020 vara färdigt och kunna ligga till grund för ersättningsmodellen.

De skolor som är aktuella för ersättningen är så kallade resursskolor som har ansökt om och beviljats tilläggsbelopp för minst en elev från Stockholms stad under höstterminen 2019 och som har haft minst en elev i genomsnitt under höstterminen 2019 och vår- och höstterminen 2020. För att komma ifråga för ersättningen ska det vara klarlagt att skolan begränsar sitt mottagande till elever som är i behov av särskilt stöd (skollagen 10 kap. 35 § 2 punkt). Den temporära ersättningen betalas ut grundat på det genomsnittliga antalet stockholmselever skolan haft under respektive termin.

Förslaget innebär en komplettering till nämndens beslut i verksamhetsplanen för 2019 och för 2020. Totalt ges en temporär ersättning på 15 miljoner kronor per termin, som kommer att fördelas proportionellt till aktuella skolor för elever som är folkbokförda i Stockholms stad.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Förvaltningen bedömer att förslaget till med en temporär ersättning till aktuella skolor är i enlighet med barnkonventionen.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen kan inte se att den temporära ersättningen kan få olika konsekvenser beroende på kön.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att en temporär ersättning ges till skolor där samtliga elever är i behov av särskilt stöd, för läsåret 2019/2020 samt för höstterminen 2020. Beslutet bör justeras omedelbart för att ersättningen skyndsamt ska nå skolorna.

Bilaga

Stödinsatser i skolan